Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0220

Έκθεση της Επιτροπής του 2025 για το Κόσοβο

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Ιουνίου 2026 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2025 για το Κόσοβο (2025/2252(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Κοσσυφοπεδίου, αφετέρου[1], η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2016,

– έχοντας υπόψη την αίτηση προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση που υπέβαλε το Κόσοβο στις 15 Δεκεμβρίου 2022,

– έχοντας υπόψη την αίτηση προσχώρησης στο Συμβούλιο της Ευρώπης που υπέβαλε το Κόσοβο στις 12 Μαΐου 2022,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κοσσυφοπεδίου σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου σε προγράμματα της Ένωσης[2], η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2017,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1529 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806 περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών

---

1 ΕΕ L 71 της 16.3.2016, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
2 ΕΕ L 195 της 27.7.2017, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
3 ΕΕ L 330 της 20.9.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή[4], όσον αφορά το Κόσοβο, ο οποίος επιτρέπει ταξίδια χωρίς υποχρέωση θεώρησης για τους κατόχους βιομετρικών διαβατηρίων του Κοσόβου από την 1η Ιανουαρίου 2024,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια[5],

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 19 και 20 Ιουνίου 2003,

– έχοντας υπόψη τις συνόδους κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, που πραγματοποιήθηκαν στη Σόφια, στο Ζάγκρεμπ και στο Brdo pri Kranju το 2018, το 2020 και το 2021 αντίστοιχα, και τις αντίστοιχες δηλώσεις,

– έχοντας υπόψη τη σύνοδο των ηγετών των Δυτικών Βαλκανίων, της 1ης Ιουλίου 2025, στα Σκόπια (Βόρεια Μακεδονία), σχετικά με το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση από τη σύνοδο κορυφής ΕΕ–Δυτικών Βαλκανίων της 17ης Δεκεμβρίου 2025,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας της 16ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με τη διεύρυνση,

– έχοντας υπόψη τη διαδικασία του Βερολίνου που ξεκίνησε στις 28 Αυγούστου 2014,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της προεδρίας της συνόδου κορυφής του 2025 σχετικά με τη διαδικασία του Βερολίνου, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2025,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Ένα οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2020)0641),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Νέο σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2023)0691),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της

---

4 ΕΕ L 110 της 25.4.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

5 ΕΕ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

20ής Μαρτίου 2024, σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τις επανεξετάσεις των πολιτικών πριν από τη διεύρυνση (COM(2024)0146),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 4ης Νοεμβρίου 2025, με τίτλο «Ανακοίνωση του 2025 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ» (COM(2025)0690), η οποία συνοδεύεται από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Kosovo 2025 Report» (Έκθεση του 2025 για το Κόσοβο) (SWD(2025)0752),

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Οκτωβρίου 2005 και αποσκοπεί στην διεύρυνση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της ΕΕ στη Νοτιοανατολική Ευρώπη,

– έχοντας υπόψη την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της 10ης Ιουνίου 1999, τη συμβουλευτική γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου (ΔΔ), της 22ας Ιουλίου 2010, σχετικά με το εάν είναι σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο η μονομερής ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου, και το ψήφισμα 64/298 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, η οποία αναγνώρισε το περιεχόμενο της γνώμης του ΔΔ και εξέφρασε ικανοποίηση για την ετοιμότητα της ΕΕ να διευκολύνει τον διάλογο ανάμεσα στη Σερβία και το Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη τη συνεχή ευθυγράμμιση του Κοσόβου με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη την πρώτη συμφωνία σχετικά με τις αρχές που διέπουν την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ της Σερβίας και του Κοσόβου, της 19ης Απριλίου 2013, τις συμφωνίες της 25ης Αυγούστου 2015, καθώς και τον εν εξελίξει διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ για την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο αυτών χωρών,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία των Βρυξελλών, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, και τη συμφωνία της Οχρίδας, της 18ης Μαρτίου 2023, καθώς και το παράρτημα εφαρμογής της,

– έχοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη παρουσία και εντολή της υπό νατοϊκή ηγεσία διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο, η οποία εξακολουθεί να συμβάλλει στη διατήρηση ενός ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος και της ελεύθερης κυκλοφορίας στο Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2025/1161 του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2025, για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2008/124/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιβολή του κράτους δικαίου στο Κόσοβο[6], EULEX KOSOVO,

---

6 ΕΕ L, 2025/1161, 6.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

η οποία παρέτεινε την εντολή της αποστολής έως τις 14 Ιουνίου 2027,

– έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της αποστολής εκλογικών παρατηρητών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παρακολούθηση των βουλευτικών εκλογών του 2025 στο Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με το Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη τις κοινές συστάσεις που εγκρίθηκαν στη 12η συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ-Κοσόβου, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2024,

– έχοντας υπόψη τον δείκτη αντίληψης της διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας για το 2025·

– έχοντας υπόψη τον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα για το 2025,

– έχοντας υπόψη τη διερευνητική αποστολή στην Πρίστινα της πλατφόρμας του Συμβουλίου της Ευρώπης για την ασφάλεια των δημοσιογράφων, της 24ης και 25ης Μαρτίου 2026,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A10-0166/2026),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική διεύρυνσης αποτελεί ένα από τα πλέον αποτελεσματικά μέσα εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, μια από τις πολιτικές με τα καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την παροχή κινήτρων και την ενθάρρυνση θεμελιωδών μεταρρυθμίσεων στις χώρες της διεύρυνσης, και συνιστά στρατηγική γεωπολιτική επένδυση στη μακροχρόνια ειρήνη, σταθερότητα και ασφάλεια σε ολόκληρη την ήπειρο·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου αποτελούν θεμελιώδεις αξίες στις οποίες βασίζεται η ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι θεμελιώδεις αξίες δεν μπορούν να τεθούν σε κίνδυνο στο πλαίσιο της διαδικασίας διεύρυνσης·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύνταγμα της Δημοκρατίας του Κοσόβου είναι ένα από τα πιο προοδευτικά όσον αφορά τα δικαιώματα των μειονοτήτων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε χώρα της διεύρυνσης κρίνεται αυστηρά αξιοκρατικά· λαμβάνοντας υπόψη ότι το χρονοδιάγραμμα και η πρόοδος της προσχώρησης καθορίζονται από την εφαρμογή

των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και τη συμμόρφωση με το σύνολο των κριτηρίων και των κοινών ευρωπαϊκών αξιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενταξιακή διαδικασία δεν μπορεί να προχωρήσει εάν δεν εφαρμοστούν οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πορεία του Κοσόβου προς την ένταξη στην ΕΕ εξαρτάται επίσης από την εξομάλυνση των σχέσεων με τη Σερβία και τις σχέσεις καλής γειτονίας·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση της ακεραιότητας των δημοκρατικών διαδικασιών έχει καταστεί κεντρικό στοιχείο της πολιτικής διεύρυνσης της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κόσοβο έχει υποστεί εξωτερικές παρεμβάσεις και εκστρατείες παραπληροφόρησης, ιδίως από τη Ρωσία, μεταξύ άλλων μέσω σερβικών εθνικιστικών μέσων ενημέρωσης, οι οποίες αποσκοπούν στην αποσταθεροποίηση των δημοκρατικών θεσμών, την υπονόμευση της κοινωνικής συνοχής και την παρεμπόδιση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης του Κοσόβου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση της δημοκρατικής ανθεκτικότητας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εκπλήρωσης των πολιτικών κριτηρίων προσχώρησης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε αντίθεση με τη γενική ευρωπαϊκή γραμμή, η ανεξαρτησία του Κοσόβου δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί από την Κύπρο, την Ελλάδα, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και την Ισπανία·

Δέσμευση για την προσχώρηση στην ΕΕ

1. εξαίρει τη συνεχή δέσμευση του Κοσόβου για προσχώρηση στην ΕΕ, η οποία αντικατοπτρίζει μια σαφή στρατηγική γεωπολιτική επιλογή που ενισχύει την ασφάλεια, ισχυρή προσήλωση στην Ευρώπη, ευρεία διακομματική συναίνεση όσον αφορά την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, καθώς και υψηλό επίπεδο στήριξης της ευρωπαϊκής πορείας του Κοσόβου από τους πολίτες, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης στενών και συγκεκριμένων σχέσεων με την ΕΕ·

2. επαναλαμβάνει την ακράδαντη πεποίθησή του ότι το μέλλον του Κοσόβου βρίσκεται στην ΕΕ, ιδίως δεδομένης της τρέχουσας γεωπολιτικής δυναμικής στην περιοχή, των ραγδαίων σημαντικών αλλαγών στην παγκόσμια πολιτική και του εντεινόμενου ανταγωνισμού με αυταρχικά καθεστώτα· τονίζει ότι η προσέγγιση μεταξύ του Κοσόβου και της ΕΕ αποτελεί μέρος μιας διαδικασίας σταδιακής ολοκλήρωσης που υπερβαίνει την επίσημη προσχώρηση απλώς· τονίζει το γεγονός ότι συγκεκριμένες μορφές συνεργασίας και σταδιακής ολοκλήρωσης, μεταξύ άλλων μέσω τομεακών εταιρικών σχέσεων, συμμετοχής σε προγράμματα της ΕΕ όπως το Erasmus+, καθώς και συμμετοχής σε ορισμένες πολιτικές της ΕΕ, αποτελούν βασικούς μοχλούς για την ενίσχυση των δεσμών με το Κόσοβο· τονίζει ότι τα μέσα αυτά συμβάλλουν στην εδραίωση της προσήλωσης του Κοσόβου στην Ευρώπη και στην αντιμετώπιση των

γεωστρατηγικών προκλήσεων της περιοχής, μεταξύ άλλων με την αποτροπή της άσκησης επιρροής από εξωτερικούς παράγοντες, χωρίς να προδικάζεται ο ρυθμός ή το αποτέλεσμα της διαδικασίας διεύρυνσης·

3. χαιρετίζει τη συγκρότηση της νέας Συνέλευσης και Κυβέρνησης του Κοσόβου στις 12 Φεβρουαρίου 2026, μετά τις δημοκρατικές πρόωρες βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν τον Δεκέμβριο του 2025 και μετά από ένα και πλέον έτος πολιτικού αδιεξόδου και βαθιάς πολιτικής πόλωσης· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για την παράλυση της πολιτικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια του 2025, που είχε ως αποτέλεσμα ένα «χαμένο έτος» για το Κόσοβο· εκφράζει επίσης τη λύπη του για το γεγονός ότι η Εθνοσυνέλευση δεν εξέλεξε νέο Πρόεδρο εντός της προβλεπόμενης από το σύνταγμα προθεσμίας· σημειώνει τη διάλυση της Εθνοσυνέλευσης με προεδρικό διάταγμα στις 6 Μαρτίου 2026 και την μεταγενέστερη απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Κοσόβου, η οποία ακυρώνει την απόφαση αυτή και ορίζει ότι τα μέλη της Συνέλευσης έχουν 34 ημέρες για να εκλέξουν νέο Πρόεδρο, μετά την παρέλευση των οποίων η χώρα αναγκαστικά θα οδηγηθεί προς νέες εκλογές· σημειώνει τις ανεπιτυχείς απόπειρες εκλογής Προέδρου εντός της προθεσμίας αυτής και την επακόλουθη προκήρυξη νέων βουλευτικών εκλογών για τις 7 Ιουνίου 2026·

4. επικροτεί, επιπλέον, την κύρωση από τη Εθνοσυνέλευση του Κοσόβου των συμφωνιών στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης στις 13 Φεβρουαρίου 2026· σημειώνει ότι αυτό ανοίγει τον δρόμο για να αποκτήσει το Κόσοβο πρόσβαση σε σημαντικές επιχορηγήσεις και δάνεια με ευνοϊκούς όρους με σκοπό την προώθηση βασικών μεταρρυθμίσεων, να επισπευσθεί η οικονομική του σύγκλιση και να επιτευχθεί περαιτέρω πρόοδος στην ευρωπαϊκή του πορεία· εκφράζει τη βαθιά λύπη του για το γεγονός ότι, δεδομένου του «χαμένου έτους» και με την προοπτική να χαθούν πιθανώς κι άλλοι μήνες σε προεκλογική εκστρατεία, η χώρα ενδέχεται να μην μπορέσει να υλοποιήσει όλες τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις εντός των προθεσμιών και θα μπορούσε να κινδυνεύσει να χάσει σημαντικά ποσά χρηματοδοτικής στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης·

5. τονίζει ότι η αξιόπιστη διεύρυνση βασίζεται σε μια αξιοκρατική διαδικασία, η οποία απαιτεί σταθερή δυναμική χωρίς παλινδρομήσεις όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις και αυστηρή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων με τις οποίες πληρούνται τα ενωσιακά πρότυπα, ήτοι τα κριτήρια της Κοπεγχάγης· καλεί το Κόσοβο να εντείνει την πρόοδό του όσον αφορά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με την ΕΕ, ιδίως στους τομείς του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών ελευθεριών και της καταπολέμησης της διαφθοράς, ιδίως δε της διαφθοράς υψηλού επιπέδου, και να συνεχίσει τις προσπάθειές του ενισχύοντας την

προσήλωσή του στις αξίες και τα πρότυπα της ΕΕ· τονίζει ότι οποιαδήποτε προενταξιακή συνδρομή και σχετική χρηματοδοτική βοήθεια πρέπει να συνεχίσει να εξαρτάται αυστηρά από την επίδειξη μετρήσιμων και εξακριβώσιμων αποτελεσμάτων σε αυτούς τους τομείς· υπενθυμίζει, εν προκειμένω, ότι είναι σημαντικό να τηρείται το κράτος δικαίου, να διασφαλίζεται ο σεβασμός των απόψεων όλων των ανθρώπων και να εφαρμόζονται αποτελεσματικά οι νόμοι στην πράξη· τονίζει ότι η εκ νέου ιεράρχηση προτεραιοτήτων και η επίτευξη απτής προόδου όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις αυτές είναι απαραίτητη προκειμένου να ενισχυθεί η προσήλωση του Κοσόβου στην Ευρώπη και να το Κόσοβο να συνεχίσει στην πορεία επανόδου στην τροχιά ένταξης στην ΕΕ· τονίζει ότι η διεύρυνση συνεπάγεται επίσης ενδελεχή προετοιμασία από την πλευρά των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχής ένταξη δυνητικών νέων μελών, ενώ πρέπει ταυτόχρονα να διασφαλίζονται η οικονομική σταθερότητα της εσωτερικής αγοράς, τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, καθώς και η ορθή λειτουργία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ·

6. υποστηρίζει την αίτηση που υπέβαλε το Κόσοβο τον Δεκέμβριο του 2022 για προσχώρηση στην ΕΕ, επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Συμβουλίου να καλέσουν την Επιτροπή να υποβάλει το ερωτηματολόγιό της χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και να υποβάλει τη γνώμη της σχετικά με το βάσιμο της αίτησης προσχώρησης της χώρας, και καλεί το Συμβούλιο να ενεργήσει ταχέως στη συνέχεια, μεταξύ άλλων χορηγώντας καθεστώς υποψήφιας χώρας μόλις εκπληρωθούν τα σχετικά κριτήρια· ζητεί από τα πέντε κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη αναγνωρίσει την ανεξαρτησία του Κοσόβου να το πράξουν χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, ώστε να του επιτραπεί να προχωρήσει επί ίσοις όροις με άλλους υποψηφίους· υπενθυμίζει τη συμβουλευτική γνώμη του ΔΔ, της 22ας Ιουλίου 2010, στην οποία αναφέρεται ότι η μονομερής διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου δεν παραβιάζει το γενικό διεθνές δίκαιο·

7. επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του στην αίτηση προσχώρησης του Κοσόβου στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο σχέδιο στρατηγικού προσανατολισμού της χώρας να ενταχθεί στη σύμπραξη του ΝΑΤΟ για την ειρήνη, καθώς και στις αιτήσεις του για ένταξη σε άλλους διεθνείς οργανισμούς· καλεί τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις και τα κράτη μέλη να στηρίζουν ενεργά τις αιτήσεις αυτές· σημειώνει ότι η προσέγγιση του Κοσόβου με το ΝΑΤΟ ενισχύει την ευρωπαϊκή ασφάλεια· καλεί την Επιτροπή και το Γραφείο της ΕΕ στο Κόσοβο να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να ενισχύσουν στο Κόσοβο την ορατότητα της ΕΕ και την κατανόηση σε σχέση με την ΕΕ, καθώς και σε σχέση με τα συγκεκριμένα οφέλη μιας στενότερης εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και του Κοσόβου· παροτρύνει τη Σερβία να μην αντιταχθεί στην προσχώρηση του Κοσόβου στο Συμβούλιο της Ευρώπης και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς, καθώς μια τέτοια στάση θα ερχόταν

σε αντίθεση με τη συμφωνία του 2023 μεταξύ του Κοσόβου και της Σερβίας σχετικά με την πορεία προς την εξομάλυνση των μεταξύ τους σχέσεων·

8. επαινεί το Κόσοβο ως αξιόπιστο εταίρο της ΕΕ, όπως καταδεικνύεται από τη συνεχή οικειοθελή ευθυγράμμισή του με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της ΕΕ, μεταξύ άλλων από τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας, από τη ρητή καταδίκη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και το σταθερά υψηλό επίπεδο στήριξης μεταξύ των πολιτών του για την ολοκλήρωση της ΕΕ· αναμένει από το Κόσοβο να διατηρήσει την ευθυγράμμιση αυτή και να συνεχίσει τις προσπάθειές του για τον περιορισμό της ρωσικής απειλής·

9. εκφράζει την ικανοποίησή του για την υπογραφή, στις 18 Μαρτίου 2025, της τριμερούς δήλωσης για την αμυντική συνεργασία μεταξύ του Κοσόβου, της Αλβανίας και της Κροατίας, με στόχο την ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων και την ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών·

10. επικροτεί την πολυαναμενόμενη απόφαση άρσης των μέτρων της ΕΕ κατά του Κοσόβου, συμπεριλαμβανομένης της αποδέσμευσης, τον Δεκέμβριο του 2025, 216 εκατομμυρίων EUR σε συμβάσεις και προγράμματα προτεραιότητας και της αποδέσμευσης των υπόλοιπων 205 εκατομμυρίων EUR στις αρχές του 2026· θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά έρχονται σε σαφή αντίθεση με την αποδεδειγμένη προσήλωση του Κοσόβου στις ευρωπαϊκές αξίες και την ευθυγράμμισή του με τις πολιτικές της ΕΕ, και δεν ήταν πλέον δικαιολογημένα, δεδομένου ότι έχουν εκπληρωθεί όλες οι αναγκαίες απαιτήσεις· σημειώνει τον αρνητικό αντίκτυπο που είχαν τα μέτρα αυτά στην κοινωνία του Κοσόβου, ιδίως στις τοπικές κοινότητες, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) διερωτάται για την έλλειψη διαφάνειας και προβλεψιμότητας, την ανεπαρκή δημόσια ενημέρωση και την παρατεταμένη διάρκεια των μέτρων παρά το γεγονός ότι το Κόσοβο είχε εκπληρώσει τις απαιτήσεις της ΕΕ·

Δημοκρατία και κράτος δικαίου

11. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνολικά θετική αξιολόγηση της διεξαγωγής βουλευτικών και τοπικών εκλογών το 2025, επισημαίνοντας ότι διεξήχθησαν με ειρηνικό, ανταγωνιστικό και συμπεριληπτικό τρόπο βάσει αναθεωρημένου εκλογικού πλαισίου ευθυγραμμισμένου με προηγούμενες συστάσεις της αποστολής εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ· εξαίρει τις αρχές για τη θέσπιση συστήματος ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στο Κόσοβο· σημειώνει, ωστόσο, ότι διαπιστώθηκαν ορισμένες αδυναμίες στη διεξαγωγή των εκλογών και παροτρύνει τις αρχές του Κοσόβου να τις λάβουν υπόψη κατά τη διοργάνωση μελλοντικών εκλογών·

12. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμμετοχή των Σέρβων του Κοσόβου στις βουλευτικές και τοπικές εκλογές του 2025 και για τους τέσσερις νεοεκλεχθέντες Σέρβους δημάρχους που διαδέχθηκαν τους Αλβανούς προκατόχους τους στους δήμους πλειοψηφίας του σερβικού στοιχείου στο βόρειο Κόσοβο· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για το γεγονός ότι ασκήθηκε πίεση σε ψηφοφόρους οι οποίοι εξαρτώνται από σερβικά προγράμματα κοινωνικής αρωγής και σερβικές θέσεις εργασίας να ψηφίσουν τους εκπροσώπους του Srpska Lista κατά τις βουλευτικές εκλογές του Φεβρουαρίου του 2025·

13. εκφράζει τη λύπη του για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες πολιτικοποίησης ανεξάρτητων θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της Κεντρικής Εκλογικής Επιτροπής, και για τις αδυναμίες όσον αφορά τη διακυβέρνηση στο πλαίσιο της Ανεξάρτητης Επιτροπής των Μέσων Ενημέρωσης· καλεί το Κόσοβο να ευθυγραμμίσει περαιτέρω το νομικό πλαίσιο που διέπει την Ανεξάρτητη Επιτροπή Μέσων Ενημέρωσης με τις συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα πρότυπα της ΕΕ, προκειμένου να ενισχυθούν η ρυθμιστική ανεξαρτησία, η ασφάλεια δικαίου και η εμπιστοσύνη του κοινού στην εποπτεία των μέσων ενημέρωσης· καλεί τις αρχές να διασφαλίσουν αξιοκρατικούς διορισμούς, διαφάνεια στις διαδικασίες πρόσληψης και πλήρη σεβασμό της ανεξαρτησίας αυτών των θεσμών· τονίζει ότι οι ανθεκτικοί δημοκρατικοί θεσμοί συνιστούν την πρώτη γραμμή άμυνας κατά της χειραγώγησης του περιβάλλοντος πληροφοριών, της συγκεκαλυμμένης επιρροής και της πολιτικά υποκινούμενης στρέβλωσης του δημόσιου διαλόγου· καλεί το Κόσοβο να θεσπίσει ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο δημοκρατικής ανθεκτικότητας στο οποίο θα συμμετέχουν η Εθνοσυνέλευση, η κυβέρνηση, οι ανεξάρτητες ρυθμιστικές αρχές και η εκλογική διοίκηση, με σαφώς καθορισμένες αρμοδιότητες, τακτικές εκτιμήσεις κινδύνου και δημόσια υποβολή εκθέσεων·

14. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών λειτουργούν σε ένα εν γένει ευνοϊκό περιβάλλον, και καλεί τις αρχές να διασφαλίσουν την ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, από πρώιμο στάδιο, στην προετοιμασία και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με την ΕΕ· τονίζει ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η λογοδοσία και η διαφάνεια σε σχέση με τη δημόσια χρηματοδότηση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών· υπογραμμίζει ότι η κοινωνία των πολιτών είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της δημοκρατίας και του πλουραλισμού, καθώς και για την προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης και της κοινωνικής προόδου·

15. επαινεί τις αρχές για τη διαβούλευση με την Επιτροπή της Βενετίας σχετικά με τη δέσμη νομοσχεδίων για το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένου του νόμου για το Εισαγγελικό Συμβούλιο του Κοσόβου· εξακολουθεί, ωστόσο, να ανησυχεί για την περιορισμένη εφαρμογή της στρατηγικής για το κράτος δικαίου και

την ανεπαρκή περάτωση των μεταρρυθμίσεων από την κυβέρνηση, τη μη πλήρη σύνθεση του Δικαστικού Συμβουλίου του Κοσόβου, καθώς και για τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της δικαιοσύνης· εκφράζει την ανησυχία του για την αδυναμία της κυβέρνησης να θεσπίσει την αναγκαία επιμέρους νομοθετική πράξη που θα ορίζει την οργανωτική δομή και τους μηχανισμούς συνεργασίας μεταξύ της ειδικής μονάδας έρευνας της αστυνομίας του Κοσόβου και της Ειδικής Εισαγγελίας· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τον διορισμό του νέου προέδρου του Εισαγγελικού Συμβουλίου του Κοσόβου και αναμένει να ολοκληρωθεί η νέα σύνθεση μόλις η Εθνοσυνέλευση αρχίσει εκ νέου τις εργασίες της· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσληψη 17 νέων δικαστών από το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσόβου στο πλαίσιο διαφανούς και αξιοκρατικής διαδικασίας και παροτρύνει την Πρόεδρο του Κοσόβου να επιβεβαιώσει τους εν λόγω διορισμούς χωρίς καθυστέρηση· παροτρύνει το Κόσοβο να αναλάβει αποφασιστική δράση για την αντιμετώπιση των αδυναμιών και να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία για την ακεραιότητα και τη λογοδοσία του δικαστικού σώματος ευθυγραμμίζεται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις σχετικές συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας·

16. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το Κόσοβο περιόρισε τον διοικητικό φόρτο μέσω της εφαρμογής του προγράμματος για την πρόληψη και τη μείωση του διοικητικού φόρτου για την περίοδο 2025-2028 και του οικείου σχεδίου δράσης για την περίοδο 2025-2026· επιδοκιμάζει αυτή τη βελτίωση, καθώς και την έγκριση τροποποιήσεων του νόμου για τους δημόσιους λειτουργούς, και καλεί το Κόσοβο να βελτιώσει περαιτέρω τη δημόσια διοίκηση και το αξιοκρατικό δημοσιοϋπαλληλικό του σύστημα· σημειώνει ότι το στρατηγικό πλαίσιο του Κοσόβου για τη δημόσια διοίκηση έχει θεσπιστεί αλλά δεν εφαρμόζεται αποτελεσματικά·

17. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για την ανεπαρκή πρόοδο στην καταπολέμηση της διαφθοράς συνολικά· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν έχει σημειωθεί απτή διαρθρωτική πρόοδος εν προκειμένω, παρά τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί, και τονίζει ότι η διαφθορά παραμένει συστημικό πρόβλημα που υπονομεύει τη λειτουργία των δημόσιων θεσμών και την εμπιστοσύνη των πολιτών· σημειώνει με ανησυχία την πτώση του Κοσόβου στην κατάταξη του παγκόσμιου δείκτη διαφθοράς για το 2025, όπου καταλαμβάνει την 76η θέση μεταξύ 182 χωρών και εδαφών, τρεις θέσεις χαμηλότερα από ό,τι το 2024, κάτι που σηματοδοτεί μια ανησυχητική οπισθοδρόμηση της προηγούμενης τάσης βαθμιαίας βελτίωσης, ωστόσο σημειώνει ότι το Κόσοβο εξακολουθεί να προηγείται σε σύγκριση με ορισμένες άλλες χώρες της περιοχής· καλεί τις αρχές να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν χωρίς καθυστέρηση συγκεκριμένα, αποτελεσματικά και εξακριβώσιμα μέτρα με σκοπό τη βελτίωση της πρόληψης, της διενέργειας ερευνών

και της άσκησης δίωξης κατά της διαφθοράς· ζητεί, ειδικότερα, την ταχεία έγκριση εθνικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς για την περίοδο 2025-2028, την ενίσχυση της χρήσης των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων και των σχεδίων ακεραιότητας, καθώς και την αποτελεσματικότερη εφαρμογή εργαλείων δήμευσης σε περιστατικά διαφθοράς· τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η ανεξαρτησία και η επιχειρησιακή ικανότητα των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς και να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των εισαγγελέων, της αστυνομίας και των μονάδων οικονομικών πληροφοριών· εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι προηγούμενες συστάσεις της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση της ικανότητας του Οργανισμού για την Πρόληψη της Διαφθοράς και την εφαρμογή της νομοθεσίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί· ζητεί τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των ερευνών σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου·

18. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι έχει επιτευχθεί περιορισμένη πρόοδος στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· ζητεί την ταχεία έγκριση εθνικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης κατά του οργανωμένου εγκλήματος· τονίζει τη σημασία της αντιμετώπισης των εγκληματικών δικτύων με την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ των φορέων επιβολής του νόμου και των φορέων δίωξης· καλεί τους γείτονες του Κοσόβου να δώσουν τη δυνατότητα στο Κόσοβο να συμμετάσχει στη διεθνή συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος· τονίζει την ανάγκη να βαθύνει η συνεργασία για την καταπολέμηση των ναρκωτικών· ζητεί περαιτέρω ευθυγράμμιση όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας·

19. τονίζει τις συνεχείς προσπάθειες της EULEX στην παροχή βοήθειας προς τις αρχές του Κοσόβου για τη δημιουργία βιώσιμων και ανεξάρτητων θεσμών του κράτους δικαίου· σημειώνει ότι επίμονες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμένων αρμοδιοτήτων επιβολής, έχουν περιορίσει τον αντίκτυπο του έργου της· ζητεί να επαναξιολογείται συνεχώς η προστιθέμενη αξία, το πεδίο και οι στρατηγικοί στόχοι της αποστολής, ώστε να διασφαλίζεται η συνάφεια και η αποδοτικότητά της·

20. εκφράζει την ανησυχία του για τις αναφερόμενες περιπτώσεις υπερβολικής χρήσης βίας και παρατυπιών από ορισμένους αστυνομικούς της αστυνομίας Κοσόβου στο βόρειο τμήμα της χώρας· καλεί την αστυνομία του Κοσόβου να διασφαλίσει ότι το προσωπικό της συμμορφώνεται πλήρως με όλες τις απαιτήσεις σε σχέση με το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα· υπενθυμίζει την κοινή ευθύνη που έχουν όλοι οι πολιτικοί εκπρόσωποι και όλοι οι πληθυσμοί στο Κόσοβο να προασπίζουν την ειρήνη και το κράτος

δικαίου·

Θεμελιώδεις ελευθερίες και ανθρώπινα δικαιώματα

21. σημειώνει ότι, ενώ το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχει σε γενικές γραμμές θεσπιστεί, η εφαρμογή του παραμένει ανεπαρκής· χαιρετίζει την έγκριση της στρατηγικής για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των κοινοτήτων· επικροτεί την εφαρμογή της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου του Κοσόβου σχετικά με την ιδιοκτησία γης της Μονής Dečani· καλεί το Κόσοβο να επενδύσει στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του πλαισίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα·

22. αναγνωρίζει ότι το σύνταγμα του Κοσόβου είναι πολύ προοδευτικό όσον αφορά τα δικαιώματα των μειονοτήτων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η αναφορά που υπέγραψαν σχεδόν 500 άτομα που ιστορικά αυτοπροσδιορίζονται ως Βούλγαροι, η οποία κατατέθηκε στην Εθνοσυνέλευση του Κοσόβου τον Ιανουάριο του 2023, δεν έχει ακόμη εξεταστεί, συνιστά δε τα δικαιώματά τους να κατοχυρωθούν νομικά και να διασφαλιστούν στην πράξη προκειμένου να προστατευτεί η ιστορική, πολιτιστική και πολιτική ταυτότητα της βουλγαρικής μειονότητας· καλεί το Κόσοβο να διασφαλίσει ότι όλες οι μειονότητες που αναγνωρίζονται βάσει του νόμου για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των κοινοτήτων και των μελών τους ενσωματώνονται πλήρως στο σύνταγμα της χώρας·

23. σημειώνει ότι το σωφρονιστικό σύστημα στο Κόσοβο είναι σε γενικές γραμμές ευθυγραμμισμένο με τους πρότυπους ελάχιστους κανόνες των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης· ζητεί ενισχυμένη προστασία των δικαιωμάτων των κρατουμένων, ιδίως των γυναικών κρατουμένων, των κρατουμένων που ανήκουν σε μειονότητες και των κρατουμένων με προβλήματα ψυχικής υγείας·

24. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας που διασφαλίζει τα δικαιώματα των ευάλωτων ομάδων και των ατόμων που ανήκουν σε μη πλειοψηφικές κοινότητες, ιδίως όσον αφορά την εκπροσώπησή τους σε δημόσιους θεσμούς και τη χρήση γλωσσών, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση ισότιμης και αποτελεσματικής πρόσβασης στην κρατική εκπαίδευση στη μητρική τους γλώσσα, καθώς και με τη διασφάλιση της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη και δημόσιες υπηρεσίες, του σεβασμού των γλωσσικών και περιουσιακών δικαιωμάτων, της επαρκούς εκπροσώπησης στην κεντρική και τοπική διοίκηση, καθώς και της προστασίας της υλικής και της άυλης θρησκευτικής, παραδοσιακής και πολιτιστικής κληρονομιάς· καλεί το Κόσοβο να εντείνει τις προσπάθειές του να παράσχει στις μειονοτικές ομάδες ίσες ευκαιρίες και επαρκή εκπροσώπηση στην πολιτική και πολιτιστική ζωή, στα δημόσια μέσα ενημέρωσης, στη διοίκηση και στο δικαστικό σώμα· ζητεί την προστασία των θρησκευτικών μειονοτήτων στο Κόσοβο και τη διασφάλιση της πρόσβασης σε τόπους λατρείας·

25. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι γυναίκες από μειονοτικές ομάδες, ιδίως από τις κοινότητες των Ρομά, των Ασκάλι και των Αιγυπτίων, αντιμετωπίζουν πολυάριθμες μορφές διακρίσεων, ιδίως στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η διοίκηση στο Κόσοβο δεν εκπροσωπεί επαρκώς τις μειονοτικές κοινότητες και ο αριθμός των γυναικών σε διευθυντικές θέσεις είναι χαμηλός·

26. καλεί το Κόσοβο να ενισχύσει την εφαρμογή των υφιστάμενων μηχανισμών για την προστασία των δικαιωμάτων των μη πλειοψηφικών κοινοτήτων, των θρησκευτικών κοινοτήτων και της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+ με την οριστικοποίηση του νέου αστικού κώδικα, η θέσπιση του οποίου εξακολουθεί να εκκρεμεί· εξακολουθεί να ανησυχεί για το γεγονός ότι εξακολουθεί να χρησιμοποιείται γλώσσα που εισάγει διακρίσεις κατά των γυναικών και των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+·

27. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθούν η ισότητα των φύλων και τα δικαιώματα των γυναικών στο Κόσοβο· σημειώνει ότι το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για την ισότητα των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας έχει σε μεγάλο βαθμό θεσπιστεί· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι έχει αυξηθεί η χρηματοδότηση για εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης, μεταξύ άλλων για καταφύγια για θύματα έμφυλης βίας, για μια πλήρως λειτουργική βάση δεδομένων με σκοπό την καταγραφή υποθέσεων ενδοοικογενειακής βίας και για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες ευαισθητοποίησης· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για το γεγονός ότι η έμφυλη βία εξακολουθεί να υφίσταται και ότι η εφαρμογή και η επιβολή παραμένουν ανεπαρκείς, ιδίως δεδομένου ότι οι γυναίκες, ιδίως εκείνες που προέρχονται από μειονοτικές κοινότητες, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολλαπλές μορφές διακρίσεων·

28. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τις αρχές να βελτιώσουν τον εσωτερικό διάλογο και να συνεργαστούν πραγματικά και άμεσα με τις ανεξάρτητες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών των Σέρβων του Κοσόβου, ιδίως στο βόρειο τμήμα της χώρας, με στόχο την ανάπτυξη εμπιστοσύνης, τη διευκόλυνση της καθημερινής ζωής των Σέρβων του Κοσόβου και την επιτυχή ενσωμάτωσή τους·

29. επαινεί την κυβέρνηση για την έγκριση της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία για την περίοδο 2025-2030, καθώς και του συναφούς σχεδίου δράσης για την περίοδο 2025-2027· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία δεν έχει ακόμη εγκριθεί από το Κόσοβο· εκφράζει την ανησυχία του για την ανεπαρκή ευθυγράμμιση του Κοσόβου με το κεκτημένο της ΕΕ εν προκειμένω, καθώς και για τις διακρίσεις και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, την

υγειονομική περίθαλψη και τις κοινωνικές υπηρεσίες· καλεί τις αρχές να ενισχύσουν την προστασία των δικαιωμάτων των εν λόγω ατόμων και να εγκρίνουν το σχέδιο νόμου για την αναγνώριση του καθεστώτος αναπηρίας, τις υπηρεσίες και τα επιδόματα·

30. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να προστατευτεί η πολυπολιτισμική κληρονομιά του Κοσόβου, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς της κροατικής κοινότητας, και παράλληλα να στηριχθούν η βιώσιμη τοπική ανάπτυξη και η συμμετοχή της κοινότητας· επικροτεί το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο που υλοποιείται από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών με στόχο τη διατήρηση και την αναζωογόνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του Janjevo·

31. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η έγκριση από την Εθνοσυνέλευση του Κοσόβου του νέου σχεδίου νόμου για τα σχολικά βιβλία εξακολουθεί να εκκρεμεί· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η εφαρμογή της εκπαιδευτικής στρατηγικής του Κοσόβου για την περίοδο 2022-2026 παρουσιάζει υστέρηση και ότι η χρηματοδότηση για τη βασική δημόσια εκπαίδευση εξακολουθεί να μειώνεται· καλεί το Κόσοβο να ολοκληρώσει τη θέσπιση του σχεδίου νόμου για τα σχολικά βιβλία, να ολοκληρώσει την αναθεώρηση των τρεχόντων σχολικών βιβλίων και να παράσχει διαρκή και συστηματική κατάρτιση στους εκπαιδευτικούς·

32. σημειώνει το πλουραλιστικό τοπίο των μέσων ενημέρωσης του Κοσόβου, αλλά τονίζει ότι παραμένει εύθραυστο και εκτεθειμένο σε διάφορες πιέσεις· εκφράζει τη βαθιά του λύπη για την έλλειψη προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά τη διασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης και της αποτελεσματικής προστασίας των δημοσιογράφων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η κατάταξη του Κοσόβου όσον αφορά την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης σημείωσε πτώση κατά 24 θέσεις και βρίσκεται στην 99η θέση του Παγκόσμιου Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου για το 2025, γεγονός που συνιστά σημαντική και ανησυχητική οπισθοχώρηση· σημειώνει ότι η ελευθερία του Τύπου αποτελεί βασική ευρωπαϊκή αξία και ότι το Κόσοβο πρέπει να αναλάβει αποτελεσματικότερη δράση από ό,τι αναλαμβάνει επί του παρόντος για τη διαφύλαξή της·

33. επαναλαμβάνει τη σοβαρή ανησυχία του για την επιδείνωση του περιβάλλοντος των μέσων ενημέρωσης και του κλίματος εντός του οποίου εργάζονται οι επαγγελματίες του τομέα ενημέρωσης, ιδίως δε για τις επιθέσεις και τις απειλές κατά δημοσιογράφων και εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης από υψηλόβαθμους αξιωματούχους του Κοσόβου προσβλητικής γλώσσας με στόχο τα μέσα ενημέρωσης κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η έγκριση του σχεδίου νόμου για την προστασία των δημοσιογραφικών πηγών εξακολουθεί να εκκρεμεί, με αποτέλεσμα οι δημοσιογράφοι να στερούνται επαρκούς νομικής προστασίας· τονίζει

ότι πρέπει να υπάρχει μηδενική ανοχή στις επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας δημοσιογράφων και ζητεί να ενισχυθεί η διερεύνηση και η δίωξη όλων των απειλών κατά του προσωπικού των μέσων ενημέρωσης και να ευθυγραμμιστεί η νομοθεσία που σχετίζεται με τα μέσα ενημέρωσης με το κεκτημένο της ΕΕ, ιδίως με την ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης[7] και την οδηγία της ΕΕ κατά των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού[8], καθώς και με άλλες σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· καλεί τις αρχές να λάβουν άμεσα και συγκεκριμένα μέτρα ώστε να παρέχονται εχέγγυα για την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, να καταπολεμήσουν τυχόν εκφοβισμούς και να διασφαλίσουν ένα περιβάλλον που υποστηρίζει την ελεύθερη και πλουραλιστική δημοσιογραφία·

34. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για αναφορές σχετικά με πιέσεις που ασκούνται σε δημοσιογράφους από πολιτικούς παράγοντες και οργανωμένες εγκληματικές ομάδες, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε περιπτώσεις αυτολογοκρισίας· σημειώνει ότι οι δημοσιογράφοι ενδέχεται να μην ασκούν κριτική και να μην επιδίδονται σε ερευνητική δημοσιογραφία λόγω ανησυχιών για τη σωματική τους ακεραιότητα ή την εργασιακή τους ασφάλεια· επισημαίνει περαιτέρω αναφορές σύμφωνα με τις οποίες οι δημόσιες αρχές μπορούν να αποσύρουν μηνύματα διαφημιστικής προβολής από μέσα ενημέρωσης που δημοσιεύουν επικριτικό περιεχόμενο, ασκώντας έμμεση οικονομική πίεση·

35. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η έγκριση του σχεδίου νόμου για τη ραδιοτηλεόραση του Κοσόβου (RTK), του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα του Κοσόβου, εξακολουθεί να εκκρεμεί και, κατά συνέπεια, ζητεί την ταχεία έγκρισή του· τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η βιώσιμη χρηματοδότηση και η ανεξαρτησία του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η θέση του γενικού διευθυντή του RTK είναι κενή από τον Σεπτέμβριο του 2024 και το διοικητικό συμβούλιο του RTK δεν διαθέτει απαρτία από τον Δεκέμβριο του 2024, γεγονός που καθιστά

---

7 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) (ΕΕ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

8 Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (ΕΕ L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

τον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα ουσιαστικά μη λειτουργικό και ανίκανο να εκπληρώσει τον ρόλο του· ζητεί ισορροπημένη, αντιπροσωπευτική και πολιτικά ανεξάρτητη εποπτεία του RTK· καλεί τις αρχές του Κοσόβου να διορίσουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του RTK και τον γενικό διευθυντή του RTK με διαφανείς και αξιοκρατικές διαδικασίες, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική λειτουργία της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας στο Κόσοβο· τονίζει ότι οποιαδήποτε μεταρρύθμιση του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα πρέπει να διαφυλάσσει τη συντακτική ανεξαρτησία, να αποφεύγει την πολιτική επιρροή και να διασφαλίζει βιώσιμη και διαφανή χρηματοδότηση·

36. σημειώνει με ανησυχία ότι η έκθεση του 2025 για την εμπορία ανθρώπων επισημαίνει ότι οι αρμόδιες αρχές του Κοσόβου δεν πληρούν πλήρως τα ελάχιστα πρότυπα για την εξάλειψη της εμπορίας ανθρώπων, παρά το γεγονός ότι έχουν επιδείξει μεγαλύτερες προσπάθειες, συμπεριλαμβανομένων βελτιωμένων ποσοστών δίωξης και ενισχυμένης στήριξης των θυμάτων·

37. εκφράζει την ανησυχία του για την αύξηση της παραπληροφόρησης που διαδίδεται από ξένους παράγοντες σε χώρες της περιοχής, μεταξύ άλλων για τις διεθνοτικές εντάσεις, ιδίως από ρωσικές και σερβικές πηγές που συνδέονται με κρατικούς παράγοντες και ιδίως κατά τη διάρκεια των εκλογικών περιόδων, γεγονός που συμβάλλει περαιτέρω στην πολιτική πόλωση· εξακολουθεί να ανησυχεί σοβαρά για τις κακόβουλες ξένες παρεμβάσεις, τις προσπάθειες αποσταθεροποίησης και τις υβριδικές απειλές, συμπεριλαμβανομένων της παραπληροφόρησης που παράγεται με ΤΝ και των συντονισμένων διαδικτυακών εκστρατειών που αποσκοπούν στον επηρεασμό των πολιτικών διαδικασιών και της κοινής γνώμης· ζητεί να ενισχυθεί η θεσμική ανταπόκριση και να βελτιωθεί ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας, μέσω μέτρων που θα περιλαμβάνουν ενισχυμένη κατάρτιση των εκπαιδευτικών και σύγχρονους πόρους μάθησης, καθώς και ενισχυμένη συνεργασία με ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης, οργανισμούς ελέγχου γεγονότων και σχετικά προγράμματα της ΕΕ, προκειμένου να προωθηθεί η κριτική σκέψη και η υπεύθυνη ψηφιακή συμμετοχή· καλεί το Κόσοβο και τους περιφερειακούς εταίρους του να παραμείνουν ενωμένοι και να ενισχύσουν περαιτέρω την περιφερειακή συνεργασία, καθώς και την ευρωπαϊκή συνεργασία με το Κόσοβο, για την αντιμετώπιση εξωτερικών απειλών, παραπληροφόρησης, ξένων παρεμβάσεων και κυβερνοαπειλών και υβριδικών απειλών που επιδιώκουν να υπονομεύσουν την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας και της περιοχής·

38. επαινεί το Κόσοβο για την ενεργό συμμετοχή του σε ορισμένες πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας, όπως η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών της Κεντρικής Ευρώπης, η Ενεργειακή Κοινότητα, η Κοινότητα Μεταφορών, η διαδικασία για τη συνεργασία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και το Συμβούλιο Περιφερειακής Συνεργασίας·

39. επαινεί τις αρχές του Κοσόβου για την επιτυχή εφαρμογή του χάρτη πορείας για μια βιώσιμη λύση για την παράνομη κατοχή, κατάχρηση και διακίνηση φορητών όπλων και ελαφρύ οπλισμού και εκρηκτικών· εκφράζει την ικανοποίησή του για το υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης με τους κανόνες που ορίζονται στο πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για τα πυροβόλα όπλα·

Συμφιλίωση και σχέσεις καλής γειτονίας

40. υπενθυμίζει ότι η εξομάλυνση των σχέσεων με τη Σερβία και η εφαρμογή όλων των συμφωνιών που έχουν επιτευχθεί στο πλαίσιο του διαλόγου Βελιγραδίου-Πρίστινας παραμένουν αναπόσπαστο τμήμα και θεμελιώδες και αναγκαίο στοιχείο της ευρωπαϊκής προοπτικής του Κοσόβου· τονίζει ότι η απτή, διαρκής και εξακριβώσιμη πρόοδος στον τομέα αυτόν είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της περιφερειακής σταθερότητας και την προώθηση της ευρωπαϊκής προοπτικής της χώρας· επιμένει ότι η εξομάλυνση δεν μπορεί να θεωρείται δευτερεύον ζήτημα, αλλά πρέπει να παραμείνει κορυφαία πολιτική προτεραιότητα· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ενισχυθούν περαιτέρω οι προσπάθειες των μερών υπό την αιγίδα της ΕΕ με σκοπό την υπέρβαση του σημερινού αδιεξόδου·

41. επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του προς τον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ και εκφράζει την ικανοποίησή του για την παράταση της εντολής του Peter Sørensen ως Ειδικού Εντεταλμένου της ΕΕ για τον διάλογο Βελιγραδίου-Πρίστινας έως τις 29 Φεβρουαρίου 2028·

42. επαναλαμβάνει την έκκλησή του για βελτίωση της ποιότητας της διαδικασίας διαλόγου μέσω της συμμετοχής των γυναικών, της ενισχυμένης διαφάνειας προς το κοινό και της ουσιαστικής συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών·

43. επαναλαμβάνει τη σημασία της εποικοδομητικής συνεργασίας εκ μέρους των αρχών του Κοσόβου και της Σερβίας προκειμένου να προωθηθεί η εφαρμογή της συμφωνίας για την πορεία προς την εξομάλυνση και του συναφούς παραρτήματος εφαρμογής, το οποίο παραμένει έγκυρο και νομικά δεσμευτικό και για τα δύο μέρη· καλεί τόσο το Κόσοβο όσο και τη Σερβία να εφαρμόσουν πλήρως τις συμφωνίες των Βρυξελλών και της Οχρίδας, μεταξύ άλλων μέσω της ίδρυσης μιας ένωσης/κοινότητας δήμων με σερβική πλειοψηφία και της άρσης της αντίθεσης της Σερβίας όσον αφορά την προσχώρηση του Κοσόβου σε περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, και να αποφύγουν μονομερείς ενέργειες που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τη διαδικασία διαλόγου·

44. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στις 14 Μαρτίου 2026 σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας του Κοσόβου για τους αλλοδαπούς, η οποία θεσπίζει μέτρα μετριασμού

για τα μέλη της σερβικής κοινότητας· σημειώνει ότι η ρύθμιση αυτή συμβάλλει στη διασφάλιση της συνέχειας όσον αφορά την πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και αποτρέπει τον κίνδυνο de facto αποκλεισμού των Σέρβων του Κοσόβου· τονίζει ότι οι λύσεις αυτές συμβάλλουν στην ανάπτυξη εμπιστοσύνης και αποτελούν θετικό βήμα προς την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας και την προώθηση σχέσεων καλής γειτονίας·

45. σημειώνει το κλείσιμο δεκάδων φορέων που υποστηρίζονται από τη Σερβία με άτακτο τρόπο στο βόρειο τμήμα του Κοσόβου·

46. αναμένει από τη Σερβία να συνεργαστεί πλήρως με το Κόσοβο για να προσαχθούν επιτέλους ενώπιον της δικαιοσύνης οι δράστες της τρομοκρατικής επίθεσης του 2023 στη Banjska· καταδικάζει το γεγονός ότι η Σερβία δεν έχει ακόμη ασκήσει δίωξη κατά των υπαιτίων, κυρίως κατά του Milan Radoičić, πρώην αντιπροέδρου του κόμματος Srpska Lista· επαναλαμβάνει ότι όλα τα άτομα που ευθύνονται για πράξεις βίας πρέπει να λογοδοτήσουν και να προσαχθούν ενώπιον της δικαιοσύνης χωρίς καθυστέρηση, σύμφωνα με την αρχή του κράτους δικαίου και κατά τη δέουσα διαδικασία· καταδικάζει απερίφραστα την επίθεση στο κανάλι Ibër-Lepenc/Ibar-Lepenac στο βόρειο Κόσοβο τον Νοέμβριο του 2024 και ζητεί την ταχεία σύλληψη και προσαγωγή των δραστών ενώπιον της δικαιοσύνης· καλεί τη Σερβία να ανταποκριθεί χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση στο αίτημα που απηύθυνε τον Ιανουάριο του 2025 το Κόσοβο για αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε σχέση με την επίθεση αυτή και να συνεργαστεί πλήρως στο πλαίσιο της έρευνας·

47. σημειώνει ότι συνεχίζει να αγνοείται η τύχη έως και 1 590 αγνοουμένων, και ότι μόνο 26 υποθέσεις αγνοουμένων έχουν επιλυθεί από τον Απρίλιο του 2024 έως το τέλος της περιόδου αναφοράς τον Σεπτέμβριο του 2025· καλεί τόσο το Κόσοβο όσο και τη Σερβία να συμμετάσχουν εποικοδομητικά και καλή τη πίστει σε όλες τις τεχνικές συζητήσεις που αποσκοπούν στο να αποσαφηνιστεί τι απέγιναν οι υπόλοιποι αγνοούμενοι, μεταξύ άλλων μέσω της επιμέρους ομάδας εργασίας για ιατροδικαστικά ζητήματα, και να μην μετατρέψουν το ζήτημα σε αντικείμενο πολιτικής αντιπαράθεσης· χαιρετίζει την πρώτη συνεδρίαση της Μικτής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους, η οποία συγκλήθηκε από τους επικεφαλής διαπραγματευτές του Κοσόβου και της Σερβίας τον Ιανουάριο του 2026 στο πλαίσιο του διαλόγου υπό την αιγίδα της ΕΕ, και ζητεί περαιτέρω συνεργασία για την επιτάχυνση του εντοπισμού ομαδικών τάφων και την ανταλλαγή πληροφοριών·

48. καλεί τη Σερβία να ανοίξει και να κοινοποιήσει όλα τα σχετικά αστυνομικά και στρατιωτικά έγγραφα και τα έγγραφα αρχείων που σχετίζονται με τον πόλεμο της περιόδου 1998-1999 στο Κόσοβο, προκειμένου να στηρίξει την αλήθεια, τη δικαιοσύνη και τη λογοδοσία, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας στο πλαίσιο συγκρούσεων· σημειώνει ότι η γενική συμφωνία για την

ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί και εκφράζει την ανησυχία του για την επέκταση της διαβάθμισης απορρήτου, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο περαιτέρω καθυστέρησης της απονομής δικαιοσύνης και της αναγνώρισης για τους επιζώντες·

49. υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η πλήρης πρόσβαση στα αρχεία της πρώην Γιουγκοσλαβικής Μυστικής Υπηρεσίας (UDBA) και της Μυστικής Υπηρεσίας του Γιουγκοσλαβικού Λαϊκού Στρατού (KOS), συμπεριλαμβανομένων εκείνων που φυλάσσονται στην Πρίστινα και στο Βελιγράδι, προκειμένου να διερευνηθούν διεξοδικά τα εγκλήματα και οι εγκληματικές οργανώσεις της κομμουνιστικής εποχής και να ληφθούν τα δέοντα μέτρα· υπογραμμίζει ότι το άνοιγμα των εν λόγω αρχείων σε ολόκληρη την περιοχή θα συμβάλει στην αναζήτηση της αλήθειας, στην απονομή δικαιοσύνης για τα θύματα, στη συμφιλίωση και στην εδραίωση της δημοκρατικής διακυβέρνησης·

50. καλεί το Κόσοβο να συνεχίσει να συμμετέχει σε ορισμένες πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας· επαναλαμβάνει τη σημασία της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο υπό την ηγεσία του ΝΑΤΟ για την ευρύτερη ασφάλεια και επαινεί τις συνεχείς προσπάθειές της για την οικοδόμηση και τη διατήρηση ενός ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος στο Κόσοβο και στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων εν γένει· υπενθυμίζει τη σημασία της αποστολής για τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη της Δύναμης Ασφαλείας του Κοσόβου μέσω της παροχής συμβουλών, κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων· καλεί τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στη διεθνή ειρηνευτική δύναμη στο Κόσοβο να μην μειώσουν την παρουσία τους·

51. ζητεί να καταβληθούν νέες προσπάθειες για τη διαφύλαξη της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στο Κόσοβο, συμπεριλαμβανομένων τόπων λατρείας των ορθόδοξων, των μουσουλμάνων, των καθολικών και άλλων, στο πλαίσιο της ανάληψης ευρύτερης δέσμευσης για τον πλουραλισμό, τη συμφιλίωση και τον σεβασμό της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης·

Κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις

52. σημειώνει ότι το Κόσοβο έχει προετοιμαστεί σε μέτριο βαθμό στους τομείς της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής και της ανταγωνιστικότητας· υπογραμμίζει ότι το Κόσοβο πρέπει να ευθυγραμμίσει το δημοσιονομικό του πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ και να αντιμετωπίσει τις διαρθρωτικές αδυναμίες, ιδίως τη μικρού εύρους βάση βιομηχανικής παραγωγής και τη δύσκολη πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση· τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, να μειωθεί η ανεργία και να ενισχυθεί το σύστημα κοινωνικής προστασίας της

χώρας, σύμφωνα με το κοινωνικό κεκτημένο της ΕΕ· τονίζει ότι το Κόσοβο πρέπει να προβεί σε εκτενέστερες μεταρρυθμίσεις προκειμένου να αντιμετωπίσει τις εναπομένουσες διαρθρωτικές αδυναμίες·

53. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι το Κόσοβο σημείωσε κάποια πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς, ιδίως μέσω της ισχυρότερης ανάπτυξης, ενός υγιούς και ανθεκτικού τραπεζικού τομέα, της μείωσης της άτυπης οικονομίας και της ταχύτερης επίλυσης των εμπορικών διαφορών· σημειώνει ότι συνεχίζει να κυριαρχεί η άτυπη οικονομία, και καλεί τις αρχές να παράσχουν στην επιθεώρηση εργασίας τους αναγκαίους πόρους ώστε να είναι σε θέση να εκτελεί πλήρως τα καθήκοντά της·

54. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι το Εμποροδικείο του Κοσόβου διεκπεραιώνει αποτελεσματικά τις υποθέσεις δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας· καλεί το Εμποροδικείο να συνεργαστεί περαιτέρω με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

55. ζητεί επαρκή προστασία της εργασίας, δίκαιους μισθούς και επιβολή της εργατικής νομοθεσίας σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ο κοινωνικός διάλογος παραμένει περιορισμένος στο Κόσοβο· ζητεί στοχευμένη στήριξη για την ανάπτυξη ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων· καλεί τις αρχές να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία και τον νόμιμο ρόλο των αναγνωρισμένων συνδικαλιστικών οργανώσεων καθώς και τα θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων, ιδίως το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης, τόσο στη νομοθεσία όσο και στην πράξη, στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα· καλεί τις αρχές του Κοσόβου να ανανεώσουν την εντολή του Κοινωνικού και Οικονομικού Συμβουλίου, να προωθήσουν τον κοινωνικό διάλογο και να χρησιμοποιήσουν τη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια για να βοηθήσουν την ανάπτυξη ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων·

56. επικροτεί την ενοποίηση του συστήματος αποδοχών στο πλαίσιο του νόμου για τους μισθούς στον δημόσιο τομέα· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η κατάταξη των θέσεων εργασίας, η συστηματοποίηση των θέσεων και η εφαρμογή της απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με τις αντισυνταγματικές διατάξεις εξακολουθούν να μην εκκρεμούν· καλεί τις αρχές να εγκρίνουν το σχέδιο νόμου για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και να ενσωματώσουν στη νομοθεσία την αξιολόγηση δημοσιονομικού κινδύνου και τη μεθοδολογία των δημόσιων επενδύσεων·

57. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι το προσδόκιμο επιβίωσης κατά τη γέννηση παραμένει χαμηλότερο από τον μέσο όρο

της ΕΕ και για το γεγονός ότι η παιδική θνησιμότητα παραμένει η υψηλότερη στην περιοχή και σημαντικά υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η πρόοδος προς την καθολική υγειονομική κάλυψη παραμένει πολύ περιορισμένη και εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ανεπάρκειες· καλεί τις αρχές να διασφαλίσουν καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης για όλους τους πολίτες·

58. καλεί το Κόσοβο να δώσει προτεραιότητα στην υψηλής ποιότητας επαγγελματική εκπαίδευση, στην ενίσχυση της σύζευξης μεταξύ της εκπαίδευσης και των αναγκών της αγοράς εργασίας και στη στοχευμένη στήριξη των νέων επιχειρηματιών και ερευνητών, προκειμένου να δημιουργηθούν αξιόπιστες προοπτικές για τους νέους στη χώρα·

59. ενθαρρύνει το Κόσοβο να συνεχίσει να συνάπτει συμφωνίες για τον συντονισμό με τα κράτη μέλη της ΕΕ στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης·

60. σημειώνει ότι το Κόσοβο έχει σημειώσει κάποια πρόοδο στην προετοιμασία για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επέκταση των διαδικτυακών υπηρεσιών και της κάλυψης 5G· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μόνο το 10 % των δημόσιων υπηρεσιών παρέχονται επί του παρόντος διαδικτυακά και ότι η ψηφιοποίηση παραμένει κατακερματισμένη· τονίζει την ανάγκη ευθυγράμμισης του Κοσόβου με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ για τον ψηφιακό τομέα, συμπεριλαμβανομένων του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, της οδηγίας NIS 2, της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την κυβερνοασφάλεια του 5G, της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, της πράξης για τις ψηφιακές αγορές και του κανονισμού για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Κόσοβο έχει θεσπίσει μόνο 8 από τις 14 πράξεις παράγωγου δικαίου που απορρέουν από τη νομοθεσία για την κυβερνοασφάλεια και ότι τόσο ο Οργανισμός για την Κυβερνοασφάλεια όσο και το Εθνικό Συμβούλιο για την Κυβερνοασφάλεια δεν έχουν ακόμη τεθεί πλήρως σε λειτουργία· ζητεί την έγκριση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ευθυγραμμισμένης με τα πρότυπα της ΕΕ, και τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων δημόσιας διοίκησης· καλεί το Κόσοβο να προωθήσει εντατικότερα την ψηφιοποίηση και να αναπτύξει περαιτέρω ασφαλείς ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες·

61. εκφράζει την ικανοποίησή του για τα πρώτα βήματα που έχει κάνει το Κόσοβο προς μια πιο στρατηγική προσέγγιση της έρευνας και της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων της έναρξης της χρηματοδότησης για μέτρα στήριξης της καινοτομίας και της συμμετοχής του Κοσόβου στο δίκτυο ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας·

62. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για έναρξη διαπραγματεύσεων σχετικά με την επέκταση στα Δυτικά Βαλκάνια του συστήματος περιαγωγής της ΕΕ με χρέωση εσωτερικού, συμπεριλαμβανομένου του Κοσόβου, με σκοπό την επίτευξη απτών οφελών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και την ενίσχυση της περιφερειακής συνδεσιμότητας· σημειώνει ότι η πρωτοβουλία αυτή βασίζεται σε υφιστάμενες περιφερειακές ρυθμίσεις περιαγωγής· ζητεί την ταχεία έγκριση των διαπραγματευτικών εντολών και την έγκαιρη σύναψη συμφωνιών, προκειμένου να διασφαλιστεί η ταχεία και αποτελεσματική ενσωμάτωση στο σύστημα περιαγωγής της ΕΕ με χρέωση εσωτερικού·

Ενέργεια, περιβάλλον, βιώσιμη ανάπτυξη και συνδεσιμότητα

63. σημειώνει ότι το Κόσοβο εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από παρωχημένες μονάδες παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα και πρέπει να επιταχύνει τις επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στον τομέα της ενέργειας, ιδίως με τη δρομολόγηση δημοπρασίας αιολικής ενέργειας 100 MW· παροτρύνει το Κόσοβο να επιταχύνει την πράσινη μετάβαση και να μειώσει σημαντικά την εξάρτησή του από ορυκτά καύσιμα και μονάδες παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα· καλεί την ΕΕ να εντείνει τις προσπάθειές της για να βοηθήσει το Κόσοβο να επιτύχει αυτούς τους στόχους· καλεί την Κυβέρνηση του Κοσόβου να επενδύσει σε ένα διαφοροποιημένο ενεργειακό μείγμα που ενισχύει την ασφάλεια του εφοδιασμού· ενθαρρύνει το Κόσοβο να συνεχίσει τις προσπάθειές του για την ενσωμάτωση της οικείας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και της ενισχυμένης διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·

64. ενθαρρύνει το Κόσοβο να ενισχύσει τη θεσμική και διοικητική του ικανότητα να υλοποιεί στρατηγικά έργα υποδομών, μεταξύ άλλων με την εκπόνηση ολοκληρωμένων εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη λήψη μέτρων προώθησης της βιωσιμότητας κατά το στάδιο του σχεδιασμού, και να συνεχίσει να υλοποιεί εκκρεμή έργα συνδεσιμότητας στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας· καλεί την Επιτροπή και το Κόσοβο να δώσουν προτεραιότητα σε στρατηγικά έργα συνδεσιμότητας που συνδέουν τα Δυτικά Βαλκάνια με τους ευρωπαϊκούς διαδρόμους μεταφορών, ενέργειας και τους ψηφιακούς διαδρόμους και την περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, μεταξύ άλλων μέσω ενεργειακών διασυνδέσεων, μέτρων ενεργειακής απόδοσης, επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενσωμάτωσης στον ενιαίο χώρο πληρωμών σε ευρώ (SEPA) και βελτιωμένης πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση· τονίζει ότι οι επενδύσεις αυτές ενισχύουν την κοινωνικοοικονομική σύγκλιση, τη γεωστρατηγική ανθεκτικότητα και την ευρωπαϊκή οικονομική ασφάλεια·

65. παροτρύνει το Κόσοβο να αυξήσει τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας και να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών και των τόπων πολιτιστικής κληρονομιάς και ιστορικού ενδιαφέροντος με σκοπό τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των βασικών οικοτόπων του κρισίμως απειλούμενου βαλκανικού λύγκα· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνεχιζόμενη συνεργασία του Κοσόβου με τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία όσον αφορά το διασυνοριακό εθνικό πάρκο της οροσειράς Shar· ενθαρρύνει το Κόσοβο να εντείνει και να επιταχύνει περαιτέρω τις προσπάθειες συνεργασίας με τις γειτονικές χώρες για τον καθορισμό διασυνοριακών προστατευόμενων περιοχών και την κατάρτιση συνεκτικών διασυνοριακών σχεδίων διαχείρισης· παροτρύνει το Κόσοβο να τροποποιήσει τον νόμο για τη διαχείριση των αποβλήτων και να εφαρμόσει τον νόμο για την κλιματική αλλαγή·

°

° °

66. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στην Επιτροπή, στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στην Πρόεδρο, την Κυβέρνηση και την Εθνοσυνέλευση του Κοσόβου.